

Records d'en Lluís Solé i Sabarís

Josep A. PLANA CASTELLVÍ
Universitat de Barcelona

El Curs 1968-69 vaig entrar, per primera vegada, en contacte amb el Dr. Lluís Solé i Sabarís. Aleshores, jo feia segon de Filosofia i Lletres a la Universitat de Saragossa i el meu pare em va regalar la *Geografia de Catalunya* de l'Editorial AEDOS. Vaig obrir el volum primer i immediatament em vaig fixar en l'índex: el relleu i la seva gènesi, en concret el de l'Alt Ribagorça d'on sóc fill, van ésser consultats per primer cop. Aquest fou el primer contacte i, ja per sempre més, l'obra del Dr. Solé em va acompanyar en tots els meus estudis.

La meua Tesi de Llicenciatura, *Estudio Hidrológico del Noguera Ribagorzana* (Revista «Pirineos, nº 112) i la Tesi Doctoral, *Estudi Climàtic i Balanç Hídric de la conca Noguera Ribagorçana* (Institut d'Estudis Catalans, 1985), es deuen, en bona part, als contactes científics que vaig tenir amb l'obra del Dr. Solé.

L'any 1976 vaig presentar la meua Tesi Doctoral al Premi Eduard Fontseré, de la ponència del qual formava part el Dr. Solé. Vaig guanyar-lo i el dia de l'acte de lliurament del Premi el Dr. Solé em va dir: «Molt bo, el seu treball, continuï per aquest camí». «Gràcies», vaig respondre. L'any següent, l'Institut d'Estudis Catalans em va atorgar el Premi Blasi i Vallespinosa de Geografia, mitjançant una Ponència entre els membres de la qual hi havia el Dr. Solé i Sabarís com a President.

El 1979 ens vam trobar a les Jornades «La cartografia al Servei de les Autonomies», organitzades per l'Associació Catalana de Ciència Regional. En tractar el tema de l'Atlas Sòcio-econòmic de Catalunya, del qual jo era Director Executiu, vaig tenir un punt de vista diferent al del Dr. Solé, quant als límits de l'àrea cartografiada. Al col·loqui, la cosa va anar així:

Lluís Solé Sabarís: «Vull adreçar al professor Becat l'admiració per la seva obra i remerciar-li aquesta contribució extraordinària a la cartografia catalana.

Hi ha una qüestió que m'arriba al cor: la Ribagorça, la Llitera, el Baix Cinca i Matar-

ranya, tot aquest conjunt de terres que administrativament no pertanyen a Catalunya, ens han estat arrabassades. Hem d'incorporar-les a l'Atlas i crec que no és molt problemàtic recollir les dades i cal fer un esforç perquè aquestes comarques no siguin marginades.»

Josep A. Plana: «Voldria recalcar al Dr. Solé que és delicat posar aquestes comarques, almenys la Ribagorça, que la coneix molt bé des del punt de vista sociològic. Si travessa el riu la gent li dirà que és aragonesa, encara que parlin català. I si en alguns estudis hom els inclou diuen: 'vosaltres els catalans sou uns expansionistes'. Jo, en aquest Atlas no vull entrar en aquest conflicte i en la part que em correspon em cenyiré a les fronteres polítiques i administratives actuals. Estic d'acord però que aquestes terres pertanyen a Catalunya des del punt de vista econòmic, però caldria preguntar abans a aquesta gent si voldrien que els incloguéssim en aquest Atlas o en el d'Aragó.»

José Luis Calvo: «Soy aragonés. Me parece muy bien que en los atlas de lengua catalana se incluyan estas tierras. Más todavía, desde el punto de vista técnico, operativo, propugnamos que la delimitación abarque hasta donde la gente recibe los servicios. Y si no les parece mal en el Atlas de Aragón las meteremos todavía.»

Joan Becat: «Això és un fet i cal no amagar-lo. I ho dic des del punt de vista de la meua experiència. Si a mi em demaneu què sóc, dic francès, com la majoria de la gent. Però si et demanen si ets català també ho afirmes.»

Lluís Solé Sabarís: «No es tracta solament d'una qüestió cultural sinó també econòmica. Aquestes comarques que he citat van a Lleida, tenen les comunicacions amb Lleida, envien llurs fills a estudiar a Lleida...»

Com es pot veure pel diàleg, hi va haver una discrepància en la forma però no en el fons de la qüestió. Després, particularment, li vaig aclarir quelcom les coses que jo havia dit públicament. Vam arribar, crec jo, a un punt d'entesa.

En certa manera, al Dr. Solé li dec l'afirmació de la meua vocació per l'estudi de les coses de la terra, a partir del coneixement del meu entorn local. La Geografia n'ha estat el camí i el Dr. Solé un dels mestres. Gràcies, doncs, Dr. Solé.